

BILJEŠKA OPĆE UPRAVE ZA ENERGIJU I TRANSPORT UZ DIREKTIVU 2003/54/EZ I 2003/55/EZ O UNUTRAŠNJEM TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG PLINA

MJERE OSIGURAVANJA OPSKRBE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

16.1.2004

1. UVOD

Proces otvaranja tržišta u Europskoj uniji počeo je u vrijeme kada je općenito bilo viška pričuvnog kapaciteta unutar sustava. Jedna od posljedica otvaranja tržišta i poticaja za većom učinkovitošću u ovom sektoru je ukidanje ovog viška kapaciteta. Troškovi koje snosi društvo zbog nedostatne opskrbe električnom energijom mnogo su veći, kao što je pokazala kriza opskrbe električnom energijom u Kaliforniji.

Na rubnim tržištima kao što su Irska, Skandinavija, Italija, Grčke i Iberski poluotok povremeno je vidljiv nedostatak kapaciteta. Ukoliko ne budu poduzete odgovarajuće mjere, nije teško predvidjeti će se nedostatak proizvodnje energije razviti i u središtu tržišta UCTE. Komisija vjeruje da će unutarnje tržište pružiti odgovarajući okvir unutar kojeg bi se osigurala sigurnost opskrbe električnom energijom. Međutim, u izvanrednim okolnostima mogle bi biti potrebne dodatne mjere za dostizanje željenog socijalnog učinka osiguravanja opskrbe po razumnim cijenama (članak 3. stavak 3.). Neproporcionalan prijenos dobara sa potrošača na poduzeća mora se izbjeći u slučaju nedostatne opskrbe.

Sigurnost opskrbe električnom energijom u javnom je interesu i države članice dužne su jamčiti osnovnu opskrbu domaćinstava sukladno članku 3. stavku 3.

Direktiva o električnoj energiji daje Europskoj uniji i državama članicama dovoljno instrumenata kako bi se osiguralo postizanje sigurnosti opskrbe električnom energijom po razumnim cijenama. Ovaj dokument naglašava mogućnosti koje se nude državama članicama, u slučaju kad izvanredne okolnosti zahtijevaju intervenciju na tržištu. Ovaj dokument također daje prijedloge koje bi od ovih opcija najmanje narušavale tržišno natjecanje i unutarnje tržište. Ovo je važno, ako se uzme u obzir činjenica da se mjere opravdavaju svojim socijalnim karakterom i stoga moraju ispunjavati zahtjeve koji proizlaze iz socijalnih obveza.

2. MJERODAVNE ODREDBE DIREKTIVE

Države članice i Europska unije mogu poduzimati mjere koje se smatraju važnima temeljem sljedećih odredbi Direktive:

Uvodna izjava 21-22

(21) *Gotovo sve države članice odlučile su osigurati tržišno natjecanje na tržištu proizvodnje električne energije putem transparentnog postupka davanja dozvola. Države članice trebale bi predvidjeti mogućnosti, iz razloga sigurnosti opskrbe, da se putem otvaranja javnog natječaja ili sličnog postupka u slučaju da postupkom davanja dozvola se ne uspije postići dostatan kapacitet proizvodnje električne energije.*

Države članice trebale bi imati mogućnost da se, u interesu zaštite okoliša i promicanja novih tehnologija u razvoju, javno natječu za izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju električne energije na temelju objavljenih kriterija. Novi kapaciteti uključuju, između ostalog, i obnovljivu energiju i kombiniranu proizvodnju (combined heat and power – CHP).

(22) *U interesu sigurnosti opskrbe, ravnoteža ponude i potražnje u pojedinim bi se državama članicama trebala pratiti, a praćenje bi trebalo prethoditi izvještaju o stanju na razini Zajednice, uzimajući u obzir interkonektivni kapacitet između različitih područja. Takvo praćenje trebalo bi biti izvedeno dovoljno rano kako bi se mogle poduzeti odgovarajuće mjere u slučaju da je sigurnost opskrbe ugrožena. Konstrukcija i održavanje potrebne mreže infrastrukture, uključujući povezani kapacitet i decentraliziranu proizvodnju električne energije, važni su elementi u osiguravanju stabilne opskrbe električnom energijom.*

Članak 2. – Definicije

(24) *«postupak javnog natječaja» znači postupak putem kojeg su dodatni planirani uvjeti i zamjenski kapacitet pokriveni zalihama iz novog ili postojećeg proizvodnog kapaciteta;*

(25) *«dugoročno planiranje» znači planiranje potreba za ulaganjem u proizvodni i transmisijski i distribucijski kapacitet na dugoročnoj bazi.*

(29) *«upravljanje energetske učinkovitošću/potražnjom» znači globalni ili integrirani pristup čiji cilj je utjecati na količinu i vremenski raspored električne potrošnje u svrhu smanjivanja primarne potrošnje energije i razdoblja najvećeg opterećenja davanjem prednosti ulaganjima u mjere za energetske učinkovitost ili drugim mjerama, kao što su ugovori o povremenoj opskrbi, a umjesto ulaganja koja povećavaju proizvodni kapacitet, ako su oni najučinkovitija i najekonomičnija opcija, uzimajući u obzir pozitivan utjecaj na okoliš zbog smanjene potrošnje energije i aspekata sigurnosti opskrbe i cijene distribucije povezane s istim;*

Članak 3. – Obveze javnih službi i zaštita potrošača

(3.2) *Uzimajući u obzir mjerodavne odredbe Ugovora, osobito njegov članak 86. , države članice, mogu propisati poduzećima koja djeluju u sektoru električne energije, u općem ekonomskom interesu, obveze javnih službi koje se mogu odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, regularnost, kvalitetu i cijenu zaliha i zaštite okoliša, uključujući energetske učinkovitost i zaštitu klime. Takve su obveze jasno definirane, transparentne, nisu diskriminirajuće, te podliježu provjeri. U odnosu na sigurnost opskrbe, upravljanje s naglaskom na energetske učinkovitost i potražnju, te za ostvarivanje ciljeva zdravog okoliša,*

kao što je navedeno u ovom stavku, države članice mogu uvesti i provedbu dugoročnog planiranja, uzimajući u obzir okolnost da treći traže pristup sustavu.

(3.3) Države članice osiguravaju svim potrošačkim domaćinstvima, a ukoliko smatraju da je potrebno, i malim poduzetništvima (točnije poduzetništvima sa manje od 50 zaposlenika i godišnjom prometnom bilancom koja ne prelazi 10 milijuna eura), da koriste opću opskrbu, odnosno pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete unutar svog područja po razumnim, lako i jasno usporedivim i transparentim cijenama.

(3.8) Države članice mogu odlučiti primjenjivati odredbe članka 6., 7., 20. i 22. ukoliko njihova primjena nije suprotna izvršavanju, de iure ili de facto, obveza propisanih za poduzetništvo na području električne energije u općem ekonomskom interesu i u mjeri u kojoj razvoj trgovine nije pogođen da je suprotna interesima Zajednice. Interesi Zajednice uključuju, između ostalog, i tržišno natjecanje koje uzima u obzir podobne potrošače u skladu sa ovom Direktivom i člankom 86. Ugovora.

Članak 4. – Praćenje sigurnosti opskrbe

(4.) Države članice moraju osigurati praćenje sigurnosti opskrbe. Ukoliko države članice smatraju potrebnim, ova dužnost se može prenijeti na regulatorna tijela iz članka 23. stavka 1. Ovo praćenje posebice pokriva ravnotežu opskrbe i potražnje na državnom tržištu, razinu očekivane potražnje u budućnosti i zamišljeni dodatni kapacitet koji se planira ili je u procesu izgradnje, i kvalitetu i razinu održavanja mreža, kao i mjere koje pokrivaju razdoblja najveće potražnje i odnose se na nedostatke jednog ili više opskrbljivača. Nadležna tijela objavljuju svake dvije godine, a najkasnije do 31. srpnja, izvješće koje sadrži nalaze nastale na temelju praćenja ovih pitanja, kao i mjere poduzete ili predviđene za rješavanje istih prosljeđuje taj izvješće Komisiji.

Članak 7. – Javni natječaj za nove kapacitete

(7.1) Države članice osiguravaju, u interesu sigurnosti opskrbe, mogućnost predviđanja novog kapaciteta ili mjera za upravljanje s naglaskom na energetske učinkovitost i potražnju kroz procese javnog natječaja ili proces istovjetan u smislu transparentnosti i nediskriminacije, na temelju objavljenih kriterija. No ovi procesi mogu biti uvedeni samo onda kada, na temelju procesa autorizacije, proizvodni kapacitet koji se gradi ili mjere upravljanja energetskom učinkovitošću i potražnjom koje se poduzimaju nisu dostatne da bi osigurale sigurnost opskrbe.

(7.3) Pojednostavljeni procesi javnog natječaja u svrhu proizvodnje kapaciteta i mjera upravljanja s naglaskom na energetske učinkovitost i potražnju objavljuju se u Službenom listu Europskih zajednica najmanje šest mjeseci prije isteka roka za natječaj.

Specifikacije javnog natječaja dostupne su svakom zainteresiranom poduzeću osnovanom na području države članice kako bi imalo dovoljno vremena za javljanje na natječaj.

Sa stajališta osiguravanja transparentnosti i nediskriminacije specifikacije javnog natječaja sadrže detaljne opise specifikacija ugovora i postupaka koje moraju poštivati svi kandidati i iscrpan niz kriterija koje određuju odabir kandidata i dodjelu ugovora, uključujući poticaje kao što su subvencije, obuhvaćene natječajem. Te specifikacije mogu se također odnositi na područja spomenuta u članku 6. stavku 2.

(7.4) U pozivima na natječaj za potreban proizvodni kapacitet, također se moraju uvažiti ponude za opskrbu električnom energijom sa dugoročnim jamstvima od postojećih proizvodnih jedinica, no samo ako dodatni uvjeti mogu biti zadovoljeni na ovaj način.

(7,5) Države članice određuju tijela vlasti ili javne ili privatne institucije neovisne o aktivnostima vezanim uz proizvodnju električne energije, distribuciju i opskrbu, koje mogu biti regulatorna tijela iz članka 23. stavka 1., nadležna za organizaciju, nadziranje i kontrolu postupka javnog natječaja iz stavka 1 do 4. Ukoliko je operator transmisijskog sustava u potpunosti neovisan o ostalim aktivnostima koje se ne odnose na transmisijski sustav u smislu prava vlasništva, operator transmisijskog sustava može biti određen kao tijelo odgovorno za organizaciju, praćenje i nadziranje postupka javnog natječaja. Ta tijela ili institucije dužna su poduzeti sve potrebne korake kako bi se osigurala povjerljivost podataka koji se nalaze u natječajima.

Članak 28. – Izvještavanje

(28,1) Komisija prati i preispituje primjenu ove Direktive i podnosi cjelokupno izvješće o napretku procesa Europskom parlamentu i Vijeću prije kraja prve godine nakon stupanja na snagu ove Direktive, te nakon toga na godišnjoj bazi. Izvješće obvezno obuhvaća sljedeće:

(c) pregled pitanja koja se odnose na razine kapaciteta sustava i sigurnost opskrbe električnom energijom unutar Zajednice, a osobito na postojeću i projiciranu ravnotežu između potražnje i opskrbe, uzimajući u obzir fizički kapacitet za razmjene između područja;

(d) posebna pažnja pružit će se mjerama koje su poduzele države članice kako bi obuhvatile razdoblja najveće potražnje i uredile nedostatke jednog ili više opskrbljivača;

3. DVIJE GLAVNE OPCJE OSIGURAVANJA SIGURNOSTI OPSKRBE U SLUČAJU PADA TRŽIŠTA

Nedostatak centraliziranih podataka o poziciji glede sigurnosti opskrbe u državama članicama uređen je člankom 4. koji obvezuje države članice da nadziru ravnotežu između potražnje i opskrbe i izvješćuju Komisiju o tome svake dvije godine. Države članice mogu povjeriti ovu dužnost državnim tijelima, regulatornim tijelima ili operatoru transmisijskog sustava.

Države članice naznačuju Komisiji koje mjere namjeravaju poduzeti kako bi osigurale rješavanje predviđenog poremećaja u ravnoteži potražnje i opskrbe. Za rješavanje takvog stanja, državama članicama ponudene su dvije mogućnosti.

Prva mogućnost odnosi se na osiguravanje adekvatne proizvodnje izgradnjom novog postrojenja, određivanju mehanizma kapaciteta sudionicima tržišta ili središnjim održavanjem rezervnog kapaciteta.

Mogućnost postavljanja ograničenja na cijenu, na primjer, opskrbe potrošačkih domaćinstava, morala bi biti pažljivo odvojena u odnosu na rizik koji ograničenje cijene povlači za sobom s obzirom da može voditi narušavanju poticaja za ulaganje, pa se iz tako može pokazati kontraproduktivnim.

A. Adekvatnost proizvodnje – stvaranje kapaciteta ili mjera za kapacitet

a) Javni natječaj za nove kapacitete

Sukladno članku 7. stavku 1. države članice mogu ovlaštene su voditi postupak u svezi javnog natječaja za izgradnju dodatnog proizvodnog kapaciteta, u slučaju da se predviđa nedostatak u opskrbi električnom energijom, a koji tržište davanjem dozvola ne može zadovoljavajuće riješiti. Načini na koji bi takav javni natječaj trebao biti organiziran jasno su navedeni u tekstu članka. Nema potrebe ulaziti u iste u ovom dokumentu.

Komisija smatra da postupak javnog natječaja ima prednost što se relativno jednostavno organizira te osigurava da će ulagači stvarno sagraditi kapacitet za koji se natječu (za razliku od postupka davanja dozvola kada dodjela dozvola nije jamstvo da će odobreni kapacitet biti sagrađen). No, opcija javnog natječaja jednako tako postavlja brojna važna pitanja koja bi države članice trebale uzeti u obzir:

- uvođenje postupka javnog natječaja predstavlja uplitanje u tržište od strane vlasti; - takav postupak, kao što je slučaj s ostalim intervencijama, narušava poticaje za ulaganje koji postoje na tržištu i može dovesti ulagače u položaj da moraju čekati dok se ne objavi javni natječaj.

Posljedice provođenja javnog natječaja na rubnim tržištima imati će tendenciju ograničavanja nacionalnih tržišta.

Provođenje javnog natječaja u državi članici koja nije na rubnom području uzrokuje ne samo uplitanje u tržište dotične zemlje, već bi također moglo voditi nejednakosti na unutrašnjem tržištu u odnosu na države članice koje se oslanjaju na drugačije mjere kako bi osigurale sigurnost opskrbe.

b) Istovjetne mjere glede transparentnosti i nediskriminacije – mehanizmi kapaciteta

Iz navedenih razloga članak 7. stavak 1. izričito navodi da države članice mogu podjednako poduzeti istovjetne mjere glede transparentnosti i nediskriminacije. Sljedeći mehanizmi dostupni su državama članicama. Svima im je zajedničko isticanje društvene koristi od dostatnog pričuvnog kapaciteta. Najveće razlike mogu se naći u primjerenosti signala za cijenu, jačinu mjera i njihovoj, više ili manje, tržištu orijentiranoj naravi.

- Dodatni kapaciteti kao pričuva. Države članice mogu odlučiti da obvežu neko središnje tijelo, najprikladnije operater transmisijskog sustava (OTS), da ugovara kapacitet u svrhe pričuve. Ova pričuva trebala bi se koristiti samo kad se tržište spusti na razinu koja predstavlja vrijednost izgubljene količine, kako bi se omogućilo poticanje na ulaganja. No, za očekivati je da će biti pritiska od strane društva da se pričuva koristi kao odgovor na visoku razinu cijena. To znači da bi činjenica da postoji pričuva kapaciteta mogla potencijalno narušiti signal za ulaganje, jer bi se pričuvni kapacitet mogao koristiti prije no što poticaj za ulaganje dovede do izgradnje dodatnog kapaciteta. To bi moglo kao posljedica dovesti čak do veće potrebe za centraliziranim pričuvnim kapacitetom.
- Isplate za kapacitet. Države članice također mogu odlučiti nagraditi proizvođače koji imaju raspoloživ kapacitet. Glavni nedostatak ove mjere jest da ona u biti ne jamči da

će više kapaciteta biti izgrađeno, niti da proizvođači neće iskoristiti svoju tržišnu snagu u vrijeme nestašice.

- Uvjeti kapaciteta. Ova opcija obvezuje opskrbljivače da kupe određeni postotak pričuvnog kapaciteta. Taj pričuveni kapacitet može biti plasiran na tržište i također može biti dogovoren u obliku ugovora koji se može raskinuti. No, kao i s isplata za kapacitet, oni nisu jamstvo da će dostatan kapacitet uvijek biti raspoloživ.
- Ugovori o pouzdanosti. U ovom slučaju, operator transmisijskog sustava obvezuje se na kupnju sazivnih opcija od proizvođača. Pri sazivanju opcija, proizvođači moraju platiti razliku između tržišne i početne cijene. Prihod proizvođača jednak je početnoj cijeni. Ukoliko kapacitet ne pokriva sve opcije, dolazi do gubitka. Kod nestašice energije nemaju poticaja da zadrže kapacitet tržišta. Ova opcija, poput prethodnih, oslanja se na središnje planiranje. Predlaže se da tijelo najbolje pozicionirano za nadziranje ovog elementa tržišta električnom energijom jest operator transmisijskog sustava.
- Upisivanje kapaciteta. Ova opcija odstranjuje element središnjeg planiranja. U ovoj opciji svaki potrošač treba kupiti elektronički osigurač koji potencijalno ograničava njegovu ili njezinu potrošnju električne energije. Osigurače aktivira OTS u razdoblju nestašice. Osigurači se javljaju u različitim veličinama, signalizirajući cijenu po kojoj je potrošač još uvijek spreman platiti električnu energiju. Oni određuju cijenu pouzdane opskrbe pojedinačnih potrošača. Proizvođači prodaju osigurače i mogu to činiti samo ako su isti pokriveni raspoloživim kapacitetom.

c) Dugoročni ugovori

Države članice mogu također obvezati opskrbljivače na sklapanje dugoročnih ugovora s proizvođačima. Pri tome bi se trebalo imati u vidu mogući razvoj cijena za najveći kapacitet te bi uvijek imali tendenciju da budu procijenjeni iznad trenutne tržišne cijene, koja često odgovara marginalnim troškovima proizvodnje, osim u slučaju nestašice opskrbe i naglog dizanja cijena. Smatra se da će biti jednako teško za potrošače kao i za poduzeća planirati dovoljno rano svoje potrebe kako bi se osigurali vrijeme trajanja poslovnih ciklusa, t.j. na razdoblje od 10 ili 20 godina. Dva glavna nedostatka pristupa dugoročnog ugovora su mogućnost da se potencijalni potrošači prebace na opskrbljivače s manje skupim ugovorima, te činjenica da ovi ugovori ne bi bili dovoljno dugi da pokriju vrijeme trajanja poslovnog ciklusa.

B. Odgovarajuća energetska učinkovitost – upravljanje s naglaskom na potražnju

Bitni dio članka 7. odnosi se na sposobnost država članica da se javno natječu ili preuzmu istovjetne mjere u interesu sigurnosti opskrbe ne samo za nov proizvodni kapacitet, već jednako tako i za energetska učinkovitost i mjere upravljanja s naglaskom na potražnju.

Za to postoje različite mogućnosti:

- Mogućnost prekida opskrbe
- Mjere upravljanja potražnjom i energetska učinkovitošću poduzete od strane opskrbljivača, zbog toga što bi, na primjer, temeljem dozvole bili obvezni ostvariti određeni postotak uštede energije prilikom opskrbe;

- Mjere upravljanja potražnjom i energetsom efikasnošću u proizvodnim postrojenjima
- Istovremeno obavješćavanje potrošača o trošku putem primjene mjerila koja bi omogućila potrošačima da prilagode svoj uzorak potrošnje u slučaju viših cijena.

Komisija smatra da bi države članice trebale vrlo oprezno sagledati mogućnosti poduzimanja potrebnih mjera za energetske učinkovitost i upravljanje potražnjom. Ovo ne samo da je potrebno u okviru obveza prema okolišu koje je Zajednica preuzela, već također i stoga što je to jedini način koji se pruža Zajednici za poboljšanje svoje pozicije glede sigurnosti opskrbe naspram opskrbljivača gorivima iz zemalja trećeg svijeta.

Razlog da mjere energetske učinkovitosti i upravljanja potražnjom mogu stvoriti dodatne troškove, na primjer ulaganja u odgovarajuća mjerila, te zbog toga nisu kratkoročna opcija, mogli bi na neki način biti opravdani. No, takav razlog može se jednako primijeniti na ulaganja u proizvodni kapacitet. Postoji rizik da prebaci kratkoročno prema sve više udaljenoj budućnosti. Ti argumenti ne bi smjeli u niti jednom slučaju dovesti do mirovanja glede opcija za upravljanje potražnjom i energetsom učinkovitošću, koje se pružaju državama članicama kako bi izbjegle bilo kakve poremećaje u ravnoteži potražnje i opskrbe.

4. NEDISKRIMINACIJSKA PRIMJENA POSTUPKA DAVANJA DOZVOLA

U većini država članica teško je dobiti dozvolu za izgradnju zbog ograničenja za zaštitu okoliša, na primjer za rashladnu vodu i raspoloživost lokacija.

Zadaća Komisije je pratiti primjenu postupka i uvjeta davanja dozvola i uvjeti davanja kako ne bi bili nepotrebna prepreka ulaganja te tako doveli do toga da države članice uvijek članak 7. koji se odnosi zapravo samo na slučajevne nužde.

5. DRŽAVNO ILI UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE

Članak 24. Direktive o električnoj energiji omogućava državama članicama da poduzmu točno određene mjere u slučajevima krize:

Članak 24.

Zaštitne mjere

U slučaju iznenadne krize na tržištu energije i pri čemu je fizička sigurnost ili zaštita osoba, uređaja, instalacija ili cjelovitosti sustava ugrožena, država članica može privremeno poduzeti potrebne zaštitne mjere.

Te mjere smiju prouzročiti najmanje moguće poremećaje u funkcioniranju unutrašnjeg tržišta i ne smiju biti šireg opsega od strogo potrebnog kako bi riješile iznenadne poteškoće koje su se pojavile.

Određena država članica mora bez odgode obavijestiti ostale države članice o ovim mjerama, kao i Komisiju, koja može odlučiti treba li država konkretna članica izmijeniti ili ukinuti takve mjere, dok god one narušavaju tržišno natjecanje i nepoželjno utječu na trgovinu na način koji je nije u skladu s zajedničkim interesom.

Razumljivo je da se mjere koje poduzmu države članice moraju podudarati s uobičajenim kriterijima t.j. onim koji najmanje ograničavaju trgovinu i tržišno natjecanje koji su potrebni da bi se izbjegla kriza.

U slučaju kada bi država članica morala pribjeći obustavljanju opskrbe namijenjene ostalim državama članicama kako bi osigurala da se ne dogodi katastrofa u njenom vlastitom sustavu električne energije, jasno je da će Komisija pri pojedinačnom procjenjivanju takvih mjera zahtijevati zadovoljavajuće dokaze za postojanje činjenice da je obustavljanje provoza, uvoza i izvoza bio jedini predvidljivi način odgovora na krizu u državnoj opskrbi. Interesi Zajednice, npr. stvaranje istinski unutrašnjeg tržišta i solidarnosti unutar Zajednice, u ovom slučaju glede zaštite opskrbe država članica koje ovise o uvozu, imali bi tendenciju da prevagnu naspram spomenutih radikalnih mjera, ako bi se ustvrdilo da su se mogle poduzeti manje drastične mjere.

Svaki drugačiji pristup značio bi da bi svrha stvaranja unutrašnjeg tržišta – učinkovitije i ekonomski zdrave raspodjele ulaganja u kapacitete – bila poništena. To bi značilo da se države članice ne bi mogle osloniti jedna na drugu za sigurnost opskrbe i da bi svaka država članica morala osigurati pokrivanje svoje potražnje za električnom energijom na domaćem planu.

6.ZAKLJUČAK

Države članice dužne su osigurati postizanje sigurnosti opskrbe električnom energijom. Na njima je kako će razdijeliti prava i odgovornosti raznim sudionicima, regulatornim tijelima, operatorima transmisijskih sustava, poduzećima za električnu energiju kako bi osigurale ostvarenje tog cilja. U slučaju da pokusno praćenje prikaže da je poremećaj u potražnji i opskrbi predvidiv, uplitanje nadležnih tijela u tržište je opravdano. No, uzimajući u obzir činjenicu da unutrašnje tržište stvara međuovisnost, te da neke države članice uvoze značajne dijelove svojih potreba za električnom energijom, potrebno je pronaći rješenje problema za cijelu Europu ili barem kombinaciju kompatibilnih rješenja.

Državama članicama savjetuje se da se unaprijed odluče kakav pristup namjeravaju zauzeti kod određenog problema nestašice opskrbe jer će tržištu biti potrebno regulirati sigurnost kako bi bilo u mogućnosti učinkovito funkcionirati. U ovom trenutku Komisija predlaže da bi se trebalo zahtijevati od država članica da osmisle svoj pristup navedenim pitanjima.¹

Kao što proizlazi iz ovog dokumenta, članak 7. treba se tumačiti u smislu odgovornosti država članica za osiguravanje pravih signala za investiranje tržišnim sudionicima, u slučaju da tržište ne bi uspjelo osigurati potrebnu ravnotežu između potražnje i opskrbe. Na temelju Direktive, države članice moraju biti u mogućnosti dokazati da je opcija koju su izabrale u cilju sigurnosti opskrbe ona koja najmanje ograničava tržišno natjecanje i unutarnje tržište potrebno za postizanje sigurnosti opskrbe. Komisija naglašava da će mjere za povećanje energetske učinkovitosti i potražnje postati još važnije u okviru stvaranja održivog tržišta električne energije.

U svakom slučaju, država članica trebat će dokazati da je nestašica kapaciteta nastupila zbog nedostatka strukturiranosti tržišta, koje se ne može popraviti na druge načine. U interesu

¹ Prijedlog Direktive o infrastrukturi i sigurnosti opskrbe COM (2003) 764, članak 5.

Zajednice, država članica trebat će izabrati instrument koji u najmanjoj mjeri narušava tržišno natjecanje i unutarnje tržište.

Jednako je bitno da su pristupi koje zauzimaju države članice kompatibilni i ne narušavaju nepotrebno unutrašnje tržište.